

Jobbulásban...

„Mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg,
1 Thessz 5,21
Evangélikus Útmutató 2025. évi vezéregéje)

Információs modern világunk alapja: a **kontroll**. Intelligensnek mondott, ön-tanuló számítógépes rendszerek ellen-őríznek programokat és ezeken keresztül minket embereket is, így rákényszerül mindenki, hogy mindent **ellenőrizzen**. „A **mindenki ellenőriz mindenkit**“ című kényszerű össznépi társasjátéknak aztán soha nincs nyertese csak vesztese, hiszen a bizalmatlanság még sosem szült bizalmat...

Hiába az 'ellenőrzés-őrület', technikailag ugyan jobb lett a világ, de **nem lett emberségesebb**. Kormányok bukhatnak meg rendre, egymás után, mert elveszítették a bizalmat, pontosabban: nem **éltek**, hanem **viszsaéltek** a nekik szavazott bizalommal.

Nemcsak európai jelenségről van szó, mára a bizalmatlanság globálissá vált. A bizalomvesztés aztán előszobája a konfliktusoknak, a háborús igazságkeresésnek – erről szólnak a napi hírek.

„Mindent vizsgáljatok meg!“

Bíztat Útmutatónk 2025-ös igéje. Az ÚR igéjét is meg kell vizsgálni? Azt is... Jó, jó.. de melyiket? Az ószövetségit vagy az újszövetségit? Mindkettőt egyenlő súlyban és arányban? És melyik fordításban? És mi van a dogmákkal, az Egyház tanításával?

Hamar belátható, hogy tulajdonképpen minden az „ÚR igéje“-a, a **logosz**-kategóriájába sorolható, ami az Életről tesz bizonyosságot. Arról, ami Istentől jön, Istenhez megy, amit Isten tart fenn gondviselő jósága által. Isten előtt ugyanis nincs külön katolikus-, református-, evangélikus-, ember, **Őelőtte csak ember van**. Neki nem az számít, hogy valaki Allahnak vagy Jávénak szólítja, Neki csak az „szá-

mít“, ha Őt valaki őszintén megszólítja... és parancsolatai, teremtett jó rendje szerint él... (Mivel Ő Isten, ezért érti a szavak nélküli megszólítást, a sóhajos imádságot is.)

Ha mindent illik megvizsgálnunk, abba a „mindenbe“ beletartozunk mi magunk is, ezért megkerülhetetlen a kérdés: **Mennyire ismered önmagadat? Ki vagy te?** Ha más valaki, s nem mi magunk teszünk fel a kérdést, akkor bizony meglepődünk, mennyire felkészületlenek vagyunk a válasza. **Az az igazság, hogy nem ismerjük magunkat elég alaposan.** Ha igazán ismernénk önmagunkat, akkor tisztában lennénk gyengeségeinkkel, és nem követnénk el életvezetési hibákat és megspórolhatnánk magunknak néhány zsákutcát...

Isten viszont ismer minket

Ez pedig maga a jó hír! Hiszen már akkor nyitott könyv volt előtte egész életünk, amikor anyánk méhében formálódunk. Jó tudni azt, hogy Valaki velünk van, gondot visel rólunk, s nem vagyunk magányosok a létezésünkben.

Isten látja a mi szívünk akarását, látja, hogy szeretnénk jobbak lenni napról napra, de látja azt is, hogy csak annyira sikerül, amennyire... Látja azt is, hogy szívünk az Övé, de gyakran más válik fontosabbá – ha csak rövid időre is – s kiszorul belőle még az Ő is...

Jó hír, hogy finoman, szelíden aztán terelgetni kezd az Isten, hogy rádöbbenjünk, nincs fontosabb Ónála, hiszen minden attól válik még szebbé, hogy az Ő kezéből vesszük. Ezért ne lankadjunk meg vizsgálódásainkban, hogy egyre gyarapodjék életünkben mindaz, ami Őhöz emel!

fm

Ádventi gyertyagyújtás

Régi tradíciót elevenítettünk fel az elmúlt években; az ádventi koszorú gyertyáit istentiszteletünk elején gyülekezeti előljáró testvéreink ünnepélyesen meggyújtják.

Kedves Testvéreim!

Szeretettel adom kézbe ill. küldöm emailekben *Lutherrózsánk* ezévi utolsó, karácsonyi számát. A mostani **33. évfolyamban mindösszesen 68 oldalon** jelentünk meg, **több száz fotóval**, mely számokat ha végiglapozgatunk, ezévi alkalmainkba kaphatunk átfogó betekintést. *Soli Deo Glória!*

Sok szép alkalom emlékével hagyjuk magunk mögött a 2024-es esztendő, de az előttünk álló 2025-ös is meglehetősen programgazdag lesz. Májusban ünnepeljük kistemplomunk fennállásának 25. évfordulóját – finn testvéreinkkel együtt(!) – és ugyancsak velük gyülekezeti kirándulást szervezünk *Óskü* érintésével *Veszprémbe*. A 2025-ös év azért is fontos, mert ez felkészülés 2026-ra, amikor is gyülekezetünk **legújabbkori megalapításának 100. évfordulóját** ünnepelhetjük meg.

Örömmel jelentem, hogy 5 kistestvérünkkel közösen szorgalmasan készülünk a *május-végi konfirmációra*.

Visszajelzések és youtube-statisztikai adatok alapján örömmel mondhatom, hogy 2024-ben továbbra is töretlen az érdeklődés az **ádventi 5-percesekre**, ez közel *5ezer(!) megkeresést jelent*. Tudom, hogy sokan nem egyedül, hanem családosan nézik/hallgatják ezeket – így ez az érdeklődés igen számottevő.

Ebben az évben is internetre tettem **vasárnapi prédikációim** video-felvételét melyeket az átlag-vasárnapi istentiszteleti létszánkhoz viszonyítva mintegy kétszer annyian tekintik ill. hallgatják meg.

Remélem, hogy kiterjednek mondható média-munkám hozzájárul, hogy lélekben megerősödünk és reménységem szerint létszámban is növekedhetünk.

A személyes találkozás jó reménységével kívánok Mindenkinek Istentől megáldott Karácsonyt és kegyelemben gazdag új esztendőt!

Ferenc Hulin

„Erős vár a mi Istenünk!”

Gyertyagyújtás a Kossuth téren – Michl József polgármesterrel.

Tata Város Önkormányzata

Rövid-hírek

Október 30-án és 31-én megtartottuk Reformáció alkalmainkat. A református kistemplomban én szolgáltam, reformációi ünnepi istentiszteletünkön pedig *Bogyó Zsófia* lelkésztestvérem prédikált.

November 3-án vasárnapi istentiszteletünk után, az *Almásai úti* temetőben meggyújtottuk a kegyelet gyertyáit evangélikus előjáróink sírjainál. Rövid éneklés mellett néhány mondatban emlékeztünk előrement testvéreink hűségesebb szolgálatára.

Ebben az évben gyülekezeti karácsonyfánkat a *Zámbó család* adományozta. Hálás köszönet érte! 23-án kora reggel Zámbóék kertjében felzúgott a motoros fűrész, majd *Hulin Zsolt* testvérünk kisteherautójával hamar kistemplomunkba szállítottuk a kiválasztott fát. Fél óra múlva már a szokásos helyén pompázott a fa...

**A „fa-állító” csapat (balról jobbra):
Tanczer Ferenc, Zámbó Zoltán,
Hulin Zsolt**

**A „fa-díszítő” csapat (balról jobbra):
Széles Anikó, Sziklai Ágnes,
Szélesné Szabó Teodóra,
Tanczerné Jakus Emőke**

Gyülekezetünk Presbitériuma nevében ezúton is köszönöm Testvérek ezévi anyagi támogatását, az egyházfenntartói járulék rendszeres befizetését. Testvérek áldozatkészségének köszönhetően tervezhetővé válik egyházközségünk szerény költségvetése. *Isten áldása legyen a Testvéreken és a megadományozott Gyülekezetünkön!*

Támogatás

Evangélikus Egyházközség Tata
számlaszáma:

63200119-14926282

*Egyházfenntartói járulékát,
adományait itt is tudjuk fogadni.*

Támogatását köszönjük!

„Úrnak szolgái, mindnyájan...” (ÉEK 46.)

Ebben az esztendőben igencsak fókuszba kerültek a keresztények, de sajnos nem krisztusi értékekkel, éppen ellenkezőleg. Ezekre a negatív hírekre bőven olvashattunk, hallhattunk a médiában reakciókat, hogyan is látják/képzelik el nem-keresztény embertársaink az Egyházat, s benne a hívek szerepét. Beszélgetéseinkben gyakran témaként vetődött fel az egyház mai szolgálatának a kérdése, így indult el bennem néhány gondolat, amiket az alábbiakban igyekezem röviden közreadni.

Egy „szervezet”, egy nagyobb, strukturáltabb közösség működésben kisebb-nagyobb problémák rendszeresen megmutatkoznak, ettől is intézmény egy intézmény, no meg attól is, hogy a legkülönfélébb emberek alkotják. Bár egy egyházi intézményben elméletileg még nagyobb a „szűrés” – olykor annak csak az illúziója, hiszen az egyház nem „hatóság” –, ennek ellenére bizonyos helyekre/székekbe bekerülnek nem odavaló emberek. Így volt ez réges-régen és így lesz a jövőben is, hiszen „nincs új a nap alatt” – tanítja a Prédikátor.

Világi vagy egyházi tisztséget viselő, a tisztség viselője nem tévedhetetlen és nem büntetlen, ezt újra és újra megtapasztalhatjuk. Az egyházi megbízatással kapcsolatban azonban van egy alapvető különbség: saját megbízatásában kudarcot vallhat, de ez még nem érvénytelenítheti az isteni rendeltetést.

Tévedések, emberi gyarlóságok és meghasonlások torzíthatják, megkeserítik, zavarhatják a tisztségről alkotott általános képet, de érvényét nem szüntethetik meg, mert ez az egyházi élet alapja: a szolgálat!

Az egyháznak azért kell szolgáló egyháznak lennie, mert szolgáló URa van...

Az egyház szolgálata abból a szolgálatból következik, amit URa, Jézus Krisztus végez érte, benne és általa, sőt akár nélküle is a világért. Isten országában a nagyság, az igazi nagyság nem a hatalom lépcsőjén való emelkedéssel, hanem a szolgálatba állás alázatosságával áll egyenes arányban. Az a nagyobb és erősebb, aki „mélyebbre” hajol a szolgálatban. Isten országa rendjének erről az alapelvéről adott a Mester megrendítő példát tanítványainak – egész életével.

Eppen ezért a keresztény ember nem köti feltételhez a szolgálatát, hogy milyen számára kedvező körülmények együttállása esetén hajlandó csak szolgálni. Ha mégis, akkor az nem szolgálat, hanem szolgáltatás, hiszen ellenszolgáltatásért cserébe elvégzett feladat-összesség.

Az „eszme szolgálatában”

Ez a mindenkor ideológusok ‘szakki-fejezése’, ami az újszövetségi etikában ismeretlen fogalom. Aki ugyanis egy eszmének él, az maga választja meg az eszközöket és a megvalósulás útját is maga határozza meg. Bár keresztyén eszmékért és alapelvekért is lehet lelkesedni,

de ez nem Krisztus szolgálata. Az apostolok és Jézus első követői Krisztus, a feltámadt ÚR szolgái voltak, de nem azért, mert keresztyén elveket követték, hanem azért, mert magától Krisztustól nemcsak határozott és világos tanítást és megbízatást kaptak, de élet-példát is.

Jézus Krisztus a Szolga

(Christos Diakonos). Erre nézve hivatkoztak az Ő saját szavára: „Az ember Fia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon és adja az ő életét váltságul sokakért.” (Mt 20,28.)

„Az egyház elsődleges szolgálata az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása annak érdekében, hogy a Jézus Krisztusban való megigazító hitre eljussunk. Az evangélium az egyház létének forrása és értelme, hirdetése az egyház miszsiói küldetése és minden egyéb szolgálatának alapja... A Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel minden Krisztusban hívő ember egyetemes feladata. Az egyház minden tagja részese ennek a szolgálatnak hitének és lelki adományának mértéke szerint.”

(A MEE 2005. ÉVI III. TÖRVÉNY előszavából)

Sokan ezt úgy értelmezik, ha Krisztus szolgálta az egész világot, akkor a keresztények – hiszen a nevük is mutatja, hogy krisztuskövetők – szolgálják a világot!

Krisztus az Egyházának nem ezt a feladatot adta, hogy a társadalmi igazságtalanság által újra és újra előálló emberi nyomorúságokat a krisztuskövetők önszorgalomból enyhítsék. Jézus egészen mást parancsolt: „lesztek nékem tanítványaim...” (ApCsel,8.) A keresztények legelső feladata tehát a jel-adás! Ez az elsődleges „munkájuk”, az opus proprium, azaz Isten dicsőítése... „dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról-napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.” (ApCsel 2,47)

Üzenetünk a mában

Egy bonyolult rendszer – a keresztyén közösségek eléggé azok – életképességének legszembeötlőbb jele és visszatükröződése – normális esetben – a növekedés.

Valljuk meg, legtöbbször szemérmesen bizonygatjuk, hogy „nem a létszám nagysága a döntő az egyházban, hanem annak a minősége”! Persze már a kimondás pillanatában érezzük, hogy ez legtöbbször csak sovány vigaszként hangzik el – magunk felé is.

Jóllehet elkötelezetten szolgáló testvéremmel együtt vallom én is, hogy az Egyház jövője Mennyei Atyánk kezében van, de amikor láthatóan nem a növekedés és szaporodás jelei mutatkoznak és legjobb „verbális formázással” is csak azt mondhatjuk: igyekszünk mindent megtenni, hogy megmaradjunk a pillanatnyi állapotunkban, akkor meg-meginog egy pillanatra a jövőbe vetett reménységünk.

A felelős tisztséget hordozóknak feladata

A hitelesség folyamatos megtartása. Erre csak akkor lesznek képesek, ha valóban úgy is élnek és viselkednek az egyházban, ahogyan az élet más területén is. Nem lehet kettőségben keresztény lenni, hogy van egy „privát arcom” és egy a „tisztséghez igazított” másik arcom.

Mi egyházi emberek – ki ki a maga munkatere alapján – tesszük a dolgunkat, de az utolsó évtizedekben lényegi, nagyságrendi áttörés a gyarapodásban nem történt – legalábbis pozitív irányba, nem nagyon, legfeljebb egy-egy szolgálati területen esetleg gyülekezetben. Az összegyűlésben tapasztalni kívánt áldás elmaradását aztán ‘rákenjük’ a szekularizációra, a fogyasztoi társadalomra, néha az egyéni alkalmatlanságunkra, s ki tudja még mire.

Még mielőtt az önmarcangolás keserédes kísértésébe esnék, hadd szögezzem le: a kereszténység nem egyenlő a papok, lelkészek, lelkipásztorok, prédikátorok egyéni életével. A kereszténység az isteni kegyelemre hagyatkozás közösségi aktsusa... Ezzel nem kisebbiteni kívánom az egyházi emberek felelősségét, hiszen ők – elméletben – az egyház lelkiismeretének hangjai és „Jajj nekik!”, ha nem hirdetik lelkiismeretesen az evangéliumot.

Nem kényszerből, nem érdekből szolgálni...

Szívből! Kényszerből szeretni csak színből lehet, szívből sosem. Aki viszont szívből szereti az URat, arra édes teher nehezedik. Ezért mondja Jézus URunk: „Az én terhem könnyű, s az én igám gyönyörűsége.” Lutherkabátban vagy anélkül, az ezerarcú bizonyágtéves mindannyiunk Istentől rendelt feladata.

Ő minden napra el(ö)készíti a lehetőséget, hogy egy biztató szavunkban, mosolyunkban vagy bátorító érintésünkben megnyilvánuljon az Ő megtartó, vigyázó szeretete...

Akinek a szíve gyakran Finnországban barangol...

Idén ünnepelhetjük a Finnországi Evangélikus Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos kapcsolatfelvételének 100. évfordulóját. Mivel gyülekezetünk is több, mint 40 éve tart fenn aktív testvérgyülekezeti kapcsolatot a Joensuu-Pielisensuu-i gyülekezettel a jubileumi alkalom okán is kérdeztem Baranyay Csaba kőszegi lelkészt, akit ebben az évben választottak meg a Vasi Evangélikus Egyházmegye esperesének.

Több mint harminc éve meghatározó szereplője vagy a **Finnországi Evangélikus Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közötti kapcsolatoknak és idén ezt a „Gyülekezeti Munkáért“ érdemrend arany fokozatával is honorálták Finnországban – mely elismerést most először kapta meg olyan személy, aki egy testvérgyülekezetet képvisel (Szerk.) – amihez hadd gratuláljunk mi tataiak is... Ilyenkor kikerülhetetlen a kérdés: Hogyan kezdődött ez az elköteleződésed a messzi északra?**

Azt talán tudod, hogy nagyapám, *Soly-már János*, majd nagybátyám, *Soly-már Péter* voltak *Csömörön* lelkészek. 1981-ben az utóbbi egy finnországi lelkészkonferencián vett részt, amiből több testvérgyülekezeti kapcsolatfelvétel indult el. Én viszonylag fiatalon, még érettségiző diákként jártam először Finnországban egy ilyen testvérgyülekezeti úton, melynek élményei nagy hatást tettek rám. Az egyik ébredési mozgalom nyári ünnepére vittek el minket, ahol rengeteg ember volt együtt egy egész hétvégén keresztül. Magyarországon ezidőtájt az evangélikus fiatalok csak kis számban tudtak találkozni a gyenesdiási konferenciákon, így ez a finnországi megtapasztalás meghatározóvá vált számomra.

Ekkor határozta el, hogy finnül is meg akarsz tanulni?

Ez már teológus koromban történt. Eredetileg zenei pályára készültem, de az Úristen megszólított és a lelkészi szolgálá-

latra hívott el. Később jelentkeztem a *Helsinki Egyetemre* is, ahol egy évet tanulhattam mint ösztöndíjas, s ez is tovább erősítette a kötődésemet északi testvéreinkhez.

Tatai gyülekezetünkben vannak csöngői gyökerekkel bíró családok – Szabó, Varga – tudtommal Neked is...

Valóban, apai nagyapám révén erős a vasi kötődés *Csöngéhez*, ugyan ő már *Budapesten* élt de a faluban az evangélikus *Weöres Sándorék* közelében laktak.

Mint volt katonát – még én is voltam Lentiben másfél évig – hadd kérdezzek rá feleségedre – (Rohn Erzsébet) – aki szintén lelkész... A „seregben“ a haderő sikeressége nemcsak a fegyverzetten – nekünk ez a hittel átszótt kegyelem – szolgálatunk eredményessége a közös munkában gyökeredzik.

Feleséggel egy ifjúsági táborban találkoztunk először. Később a teológia „hozott össze“ minket. Ő egy abszolút evangélikus, *Tolna-megyei sváb családból* származik, Németországból betelepített ősökkel. Ő már *Budapesten* született és *Dunaharaszti*ban nőtt föl, ott viszont katolikus svábok éltek. Kisgyerek korától érezte a belső elhívást a lelkészi pályára. – Nagymamája vitte magával a gyülekezetbe – s már ekkor vonzotta a lelkészi hivatás.

Ami pedig a katonaságot illeti... A *budapesti Hittudományi Egyetem* levelező szakára jelentkeztem, de közben katona lettem utána pedig nappalin folytattam a tanulmányaimat. Három évet jártunk együtt az egyetemre, de *Erzsébet* két évvel

korábban végzett. Megkapta állását egy kis Tolna megyei településen én pedig hétvégén jártam haza az egyetemről.

Egy év elteltével megszületett első gyermekünk, de eközben *Lackner Aladár* esperes – aki mellett feleségem szolgált – megbetegedett, így tőle egyre több feladatot kellett átvennünk. Igazi ‘mélyvízként’ emlegetjük szolgálatunknak ezt a harcos időszakát, amikor szinte két szoptatás között kereszteltünk, konfirmáltunk...

Volt olyan időszak is, amikor 6-7 istentiszteletet tartottam vasárnaponként, mindemellett beindultak a nyári táborok, ahol a *Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség* keretében gitártáborokat

is szerveztem. Családunkban ma is fontos helyen áll a zene és természetesen itt a *kőszegi* istentiszteleteinken és a családi istentiszteleteken is, ahol nemcsak a gitár, de más hangszer, így a fuvola és a dob is „szóhoz” jut.

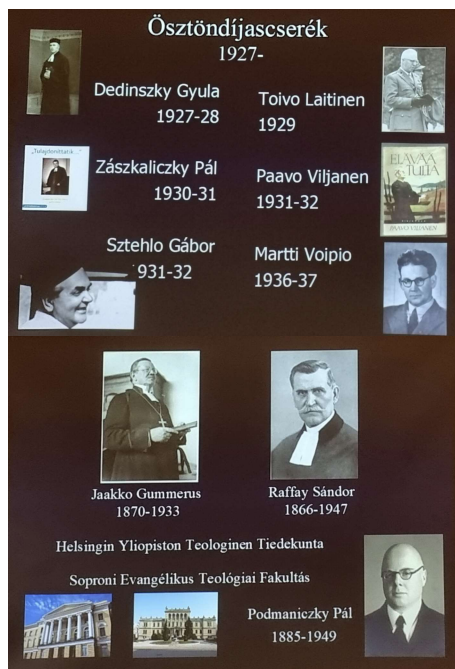
Gyanítom, hogy gyermekeitek Bence, Zsófi és Bori is kivették a részüket, nem csak itt Kőszegen...

Lelkészbarátaink közül mások is mondták, hogy amikor a gyermekeik középiskolások voltak, akkor volt az ifjúsági munka a legerősebb a gyülekezetben. Nálunk is ebben az időben volt a legaktívabb az ifjúsági élet itt Kőszegen. Ifjúsági tea-ház, zenekar, rengeteg alkalom és nagyon sokszínű ifjúsági élet volt ebben az időben nálunk. Természetesen gyülekezeti zenekarunkban is muzsikáltak gyermekeink és Finnországban is többször jártunk ifjúsági csoportjainkkal. De a zenélést igazából csak *Bence* vitte tovább, aki ma is basszusgitározik a *Közél* zenekarban, melyet teológus hallgatóként alapítottak barátaikkal – csakúgy, mint annak idején mi a *Promise* együttessel még a kilencvenes évek elején.

Azóta persze felnőttek a gyermekek. *Bencének* a közelünkben élnek, ő jelenleg *Répcelakon* lelkész, *Zsófi* lányunk középiskolai tanár Budapesten, *Borcsi* pedig Németországban, Lipcsében él. Náluk született meg pár hete harmadik unokánk, a negyedik unokánk születését pedig egy jó hónap múlva várjuk *Bencének* harmadik gyermekeként.

Egyházunk sajtójában nemrég olvashattuk, hogy a finn-magyar egyházi kapcsolatok pontosan 100 évvel ezelőtt kezdődtek. A kapcsolátépítő pionírok közül – teljesség nélkül – kiket illik megemlíteni?

Legelőször is *Jaakko Gummerus* püspököt kell említenem, aki *Raffay Sándor* püspökünket hívta meg egy nagyszabású tamperei konferenciára és egy hosszabb finnországi körútra, 1924. január 2. és 27.

között. A bányai egyházkerület püspökét elkísérte útjára báró *Podmaniczky Pál*, a misszió ügye iránt elkötelezett lelkész, későbbi teológiai professzor.

Magyar oldalról *Dedinszky Gyula* volt az első ösztöndíjas, de olyan sokak nevét lehetne kiemelni, hogy nem is merek vállalkozni egy felsorolásra, hiszen igen sokakra tett nagy hatást az ösztöndíjas cseréken keresztül a finn egyházi élet első sorban is az ébredési mozgalmakon keresztül. A Felébredtek – azaz a *Paavo Ruotsalainen* nevéhez – és a *Lars Leevi Lestadius* nevéhez fűződő ébredési mozgalom különösen is érezte hatását a Finnországban járt lelkészek szolgálatában. Közülük *Túróczy Zoltánt* kell mindenképpen kiemelni, hiszen neki írásai is jelentek meg finn nyelven, és persze *Sztehlo Gábor* is ott találkozott először a népfőiskolai mozgalommal. Rendkívül sokszínű volt a testvérkapcsolat *Csepregi Bélától* *Koren Emil*en át, sok más lelkész szolgálatán keresztül kapott áldást egyházunk. Az 1981-es *Iisalmiban* megtartott lelkészkonferencia után született testvér-gyülekezeti kapcsolatok közül több ma is nagyon jól működik.

Mit tanultunk egymástól az elmúlt évtizedekben?

Úgy gondolom, mindkét oldalról rengeteget tanultunk, és legalább ennyit tanulhatunk még egymástól. A finn evangélikusságnak köszönhetjük ének-kincsünk bővülését ugyanúgy, mint a népfőiskolai mozgalmat. Egyházunkban a finn ébredési mozgalmak hatása meghatározó volt. Finn testvéreink gyakran hangsúlyozták, hogy a tanulás mindig kölcsönös volt. Ők a többségi népegyházi keretekben szocializálódtak nálunk ismerték meg az önkéntes szolgálat áldásait. Nemegyszer *hangsúlyozták*, hogy nagyon sokat adott nekik egy-egy magyarországi látogatás, amikor látták azt, hogy sokkal szerényebb anyagi keretekkel, nem főál-

lású alkalmazottakkal, hanem kifejezetten a gyülekezet önkénteseivel milyen vendégszeretetet tudtak a magyar gyülekezetek biztosítani egy-egy találkozás kapcsán.

Milyen kihívások állnak előttünk a finn-magyar együttműködésben?

Az a fajta finn-, illetve magyarszeretet, ami az elmúlt évtizedeket jellemezte, mára talán már csak az én generációmról jellemző. Az újabb generációknál már az angol a közös nyelv, és sem Magyarországon, sem Finnországban nem nagyon tanulják meg egymás nyelvét. Az is látszik, hogy ösztöndíjas lehetőségeinkre mindkét oldalról egyre kevesebb a jelentkező. Ugyanakkor látom, hogy a testvérgyülekezeti kapcsolatokra és találkozásokra – akár ifjúsági, akár diakóniai, akár bármilyen egyházi területen – nagyon nagy szükség van. Ezt mind gyülekezeti, egyházmegyei és egyházkerületi kapcsolatokon keresztül is igyekeznünk előmozdítani. A másik gyakorlatainak, nézőpontjainak megismerése által fejlődhetünk, sőt egymás hitén keresztül épülhetünk.

A finn-magyar testvéregyházak közötti kapcsolat elmélyítésében fáradhatatlan munkát végeztél az elmúlt évtizedekben. Mit jelent számodra ez a kitüntetés?

Megtiszteltetésnek érzem, és nagyon örülök neki, hogy ezzel a díjjal visszajeleztek, hogy én is hozzátettem valamit ehhez a közös munkához. Az azonban biztos, hogy én sokkal többet kaptam, mint amennyit elvégezhettem, de mindezt nagy örömmel tettem, és remélem, hogy az Úristen még további lehetőségeket ad majd ahhoz, hogy folytathassam ezt a fajta szolgálatot.

Az Úristen adjon ehhez erőt, kísérje továbbra is szolgálatotokat sok-sok áldás! Ezt kívánjuk és kérjük a Lutherrózsa olvasói nevében is, én pedig külön köszönöm, hogy az adventkarácsonyi „csúcsüzemben” időt szakítottál erre a beszélgetésre is!

Foto: evangellika.hu

Foto: evangellika.hu

Baranyay Bence – Baranyay Csaba és Baranyayné Rohn Erzsébet lelkészek legidősebb gyermeke – ordinációja Kőszegen, 2019. június 29-én.

Tudom, ha Jóska és köztünk nem lenne „áthidalhatatlanul nagy szakadék“ ahogyan Jézus Urunk mondja a Gazdag és Lázár történetében, akkor idészolna: „Matyi ezt nem engedem meg!!“ Ahogyan nem akart korábban sem nyírtot adni – hogyan is jutott arra az elhatározásra, családja nevében harangot adományoz egyházközségünknek... Szerényességét, emberi tartását így csak elmondott temetési igehirdetéseben dicsérhetem már – melyet most nekrológ gyanánt közreadok – de ezzel tartozom neki és mindazoknak akikért ez a harang szól és szólni fog....

Temetési igehirdetés - Jn 14,1-6

Keresztény Gyülekezet!
Gyászoló Testvéreim!

Sokan vannak itt, akik nem hisznek a feltámadásban... de még többen vannak közöttünk olyanok, akik azt nem hiszik el - én sem -, hogy Széles József, Jóska, többé már nincs közöttünk. Az élet és halál Ura 50 esztendőben szabta meg életévének számát, s jöllehet ezalatt háromembernyi intenzitással élt és dolgozott az övéiért – de ez most minket nem vigasztal. Nyugtalan a mi szívünk... nyugtalan, mert energikus, akadályok előtt nem megtorpanó, a jó szolgálatára mindig kész barátunk porhüvely mellett kell ma megállnunk. Nekem is nagyon nehéz, nem segítséget, hogy pontosan 15 éve végzem már lelkesi szolgálatomat, mert pontosan 20 éve ismerem Jóskát, s ma életem egy részét kell fájó emlékké átformálni.

Nyugtalan a szívem, de mi ez a hozzátartozók fájdalmához képest? Ők nem felejtethetetlen közös élményeket, hanem egy

egész emberéletet, mindent elveszítettek... Nincs fájdalommasabb, mint a megváltoztathatatlan múlt, s a jövő, amiben mindig ott lesz előrement testvérünk hiánya. Ezért háborog a mi lelkünk. Jézus azonban ezt mondja, ne nyugtalanodjék a ti szívetek. Nem én mondom, hanem az Isten fia: ne nyugtalanodjék a szívetek! Higgyetek Istenben! Ha emberi vigasztalással akarjuk enyhíteni fájdalmunkat, nos akkor alig-alig nyer békeséget a lelkünk. De nem emberekben reménykedünk, hanem Istenben bízunk. Most, amikor elkísérjük Széles József testvérünket utolsó földi útjára, s ha csak az enyészetnek adnánk át őt - akkor nagyon nyomorúságos lenne a mi hitünk. A mi pislákoló mécses hitünk, a megrepedt nádszál-meggyőződésünk ma is azt mondatja velünk: Isten kezébe helyezzük őt. Tudjuk, hogy a halál határkövével megállít minket Isten, mert a lét új dimenziója, az Isten világa kezdődik itt. Jóska előrement, már megtett néhány lépést azon az úton, amire Tamás azt mondja: Uram, nem tudjuk hová mégy, honnan

A „négyemberes“ harang a végleges házába, a toronyba készül. Foto: 2000 Nyára

tudhatnánk az utat? Nagy vigasztalás, ha tudjuk hová megyünk...

Széles József tudta hová megy. Ezt az utolsó hetekben többször megtapasztaltuk. Hitvitáim sosem voltak vele, ő mérnök-emberként az ok-okozat logikája mentén közelítette meg a teljességet. Tette, élte azt, amit a szíve diktált: Küzdött övéiért, s számtalanszor segítette egyházát. Amikor a tolnai megyei kitelepítés miatt elnéptelenedett sváb faluból Gerényesről elhozatta a bontásra ítélt evangélikus templomból a padokat, s vele együtt késő estig tisztítottuk a padokról félévszázados hordalékát az időnek... a végén beültünk a padokba, én pedig felmentem a szószékre, hogy gyönyörködjek a régi-új, több mint százéves vörösfenyő padokban. Jóska felszól: „Lelkész úr, hallhatnánk egy rövid áhitatot?“ Akkor nem volt bátorságom, csak egy háláadó mondatra, de a tekintetét nem felejttem el...

Fáradt volt, s jólesett volna neki egy kis bátorítás. Ritka pillanat volt ez... Ő volt ugyanis az, aki mindig bátorított, akire mindig támaszkodtak, akitől mindig segítséget vártak. Az igazság az, hogy mindannyiunknak szüksége van bátorításra, különösen akkor, ha erőt meghaladó kihívásokkal kell szembenéznünk, ha betegség fátyla borítja be életünket. Az igazság az, hogy nem mi vagyunk az igazság tudói, hanem az Igaz Isten, aki igazságos. Jézus azt mondja a hitetlenkedő, a mindig bizonyítékokat követelő Tamásnak: Én vagyok az igazság... és az élet!

Az Isten igazsága, hogy életünk minden egyes napjával közelebb kerülünk a végső számadás napjához. Tatai lelkész-elődöm-től, apósomtól sokszor hallottam prédikációiban: életünk görbül a sír felé... irodalmian szép mondat. Benne van, az élet íve, a föl, s le, s az az üzenet, hogy a megváltoztathatatlan, a halál könyörtelen tényét csak alázattal, meggömbülten lehet elfogadni. Az élet végén, a határkö közelében egyszerűen nincs értelme a büszkeségnek.

Lelkipásztori tisztem, hogy hangsúlyozva bizonyosságot tegyek: senki nem mehet az Atyához, hanem csak őáltala, Jézus által. A halál csak tőlünk emberek felől nézve pont, lezárása az földi lét-mondatnak. Isten felől nézve azonban ez kettőspont, folytatása létünknek. Credo, quia, absurdum est! Hiszem, mert hihetetlen! A kérdés azonban nem az, hogy van-e örökélet, hanem az hogy tudtunk-e élni a halál előtt úgy, hogy a szeretet szolgálatában megtanultuk felelősséggel örülni az életnek.

Isten ezt tanította meg Széles Józsefnek is. Ő pedig jól megtanulta a leckét. Ezért annyira fájdalmas számunkra elengedni őt... Tudom, hogy nagyon fog hiányozni derűje, optimizmusa, tenni-akarása, biztatása. Emlékét méltóképpen úgy őrizhetjük, ha azt a lendületet, életörömet, a világvége előtt egy nappal is alfafát ültetni akarását valósítjuk meg, amit ő is kívánt magának, övéinek. Legyünk hálásak azokért a pillanatokért, amikor Isten gondviselő szeretetének fénye megcsillan az ő életében is. Higgyük el Jézusnak biztató szavait: „Az én atyám házában sok hajlék van, ha nem így volna, megmondtam volna nektek...“ így válhat bizonyosságmá reménységünk, hogy viszont-láthatjuk szereteteinket Isten országában.

Most amikor Széles József testvérünk földi maradványait elhelyezzük, hogy porrá legyen, ami porból vétetett, megállunk egy pillanatra, hogy búcsút vegyünk tőle. Búcsúznak tőle szerető felesége és gyermekei, a szomorú szívű édesanyja és édesapja, a népes rokonság, az egykori munkatársak, a legújabbak is az Interusz Kft-nél. Mindenki, akik tisztelték, szereték és becsülték őt - sokan vannak. Búcsúzom tőle én is, nemcsak a tatai evangélikusok nevében, hanem úgy is, mint aki sokszor megtapasztalhattam fehér asztalánál az ünnepek együttléte örömet. A végső búcsú nem képzelhető el sírás nélkül, merjük vállalni... Velünk együtt sír most az a harang is háromszor egymás után, melyet családjával ajándékozott templomunk toronyába. A harang, mely siratja az elmenteket, hívogatja az élőket és hirdeti nekünk is a feltámadás reménységét...

Imádkozzunk!

fm

Rövid-hírek

Szeptember 21-én megkereszteltük Beigelbeck Lilla kistestvérünket, Beigelbeck Arpad (ev.) és Szabó Andrea (ref.) elsőszülött gyermekét. Isten áldása kísérje az egész családot!

Szeptember 27-én, a Lébényi Evangélikus Gyülekezetben, "Egyházmegyei Missziói Napok" keretében előadást tartottam "Az egyház jövője - új lehetőségek" címmel. Az alábbi képen a lébényi templom látható, s az igeszolgalatot végző Karsai Lajos.

Megtartottuk a FIFE-"kör" (FIFE=Fitatal Felnöttek) első alkalmát... jót beszélgettünk! Köszönjük az érdeklődést, a résztvevők aktivitását, s az őszinte, elgondolkodtató véleményeket. Minden hónap első és harmadik hetének szerdáján találkozunk - hirdetjük, ill. fészükön is jelezzük!

Lelkészcsaládot meglátogatta **Henna & Matti Haunia**, akik elindítói voltak testvérgyülekezeti kapcsolatunknak a finnországi Joensuu-Pielisensuu-i Evangélikus Gyülekezettel. (A Tatai Gyülekezet részéről, elődöm – 1963-1988 között – kántorunk édesapja, **Dr. Nagy István**, a Gyakorlati Teológia (EHE) tanszékvezető professzora volt a "bázis-ember".) Nyugállományú lelkésztestvéremmel és feleségével jó volt felidézni a régmúltat, valamint át-, s megbeszélni az egyházaik mai helyzetét.

Aki(k)ért a harang szól

10 évvel ezelőtt, október 8-án délelőtt 11 órakor sokáig zúgott a tatai evangélikusok harangja, pedig a delet még messze nem kellett elütnie. A harang szünni nem akaró sírásának egy oka volt: a Környei-úti temetőben egy rendkívüli embertől búcsúztunk, akit élete delén, 50 éves korában hívott haza Teremtő URa... Az alábbiakban Széles József evangélikus testvérünkre emlékezünk, aki családja nevében harangot adományozott a Tatai Evangélikus Gyülekezetnek.

Évekkel korábban, amikor gyülekeztünk számára a toronyépítés realitása még csak álmodozásnak tűnt, Jóska – aki gépészmérnök volt – így szólalt meg: "Ha itt egyszer egy torony fog állni, a harangra ne legyen gondotok, lesz benne!" Néhányan jó tréfának vélték – Ugyan, mikor lenne már nekünk tornyunk, nem hogy harangunk(!) –, egyesek kívánatos próféciának, nagyon kevesek, akik valóban ismerték őt, azok is csak sejtették, amit ő már szívbéli elkötelezettségben tudott: családja nevében harangot fog adományozni...

Széles József testvérünk nem csak állta a szavát, de egyé vált a "harang-projekt"tel. Végig fotózta, filmre vette a harang útját annak őrbottyáni megszületésétől kezdve egészen a "megkereszteléséig", azaz, amikor is mindenki szívmengető örömeire végre megszólalt a 'házában', kistemplomunk tornyában. Megható volt számomra – akkor és most visszaemlékezve is – ahogyan Jóska az ünnepi istentisztelet legkisebb részletébe menően is gondoskodott arról, hogy a liturgiában "fáziskésés" nélkül, induljon a harang, ha *D. Szabik Imre* püspök úr erre szólít fel a harang-

Alkalmainkra mindenkit szeretettel várunk. Jöjünk, s hívogassunk másokat is!
Erős vár a mi Istenünk!"

János Varga

szentelési liturgiában... (Ekkor még nem volt villamosítva a harangunk, a gyors kapcsolatot egy drótnélküli csengő biztosította a harangozó s öközte.) Ez a "wireless"-csengő még ma is ott van a "sekrestyém" polcán – azóta sem használtuk –, s amikor a Luther-kabátot magamra veszem, igen gyakran rápillantok: ilyenkor Jóska emlékét mindig magammal viszem az oltár elé... S, bizonyára így lesz ez addig, amíg megengedi a JÓIsten, hogy a tatai szószéken álljak!

Régebben még egy-egy könnycsepp is szökött a szemem sarkába, de a mindent megszépítő idő hatására ma már csak a torkomban érzek néha egy kis szorítást... Hála Istennek, hogy így van! Éppen elég nagy lelki küzdelem volt számomra az Ő temetésén végzett szolgálatom... Ha nem oldom meg előre a feladatot – ami az én lelkési kötelességem volt a sír mellett; a vizasztalás isteni ígét méltósággal szólni –, akkor sírásba fulladt volna a szolgálatom.

Széles József testvérünk mérnök-emberként mindig előre gondolkodott, sőt előrelátó volt, ezért nagyon fontos volt számára, hogy a harang egybegyűjtse a maroknyi tatai evangélikusságot, azt azonban ő sem lá(ha)tta előre, hogy nagyon hamar őerte is sírni fog egyházközségünknek adományozott 110kilós harangja...

fm

Lelkészi Jelentés – 2024

Kedves Testvéreim!

Egy gyorsan lepergett év van mögöttünk, legalábbis számomra – az éveim múlásával – egyre gyorsabbnak tűnik az idő múlása. A múltó idő határán mindig számvetést végzünk és röviden áttekintjük a hitéletünket is, hogyan és mit sikerült megvalósítanunk egy évvel ezelőtti gyülekezeti terveinkből. Karácsony üzenete mindenek előtt Isten iránti háláadásra hívogat mindannyiunkat, hiszen mindenhez Ő adott erőt, lehetőségeket.

Háttér munka

Mindenek előtt sok-sok köszönet hangozzék el azok felé, akik munkájukkal (fűnyírás, udvarrendezés, karbantartási munkálatok) és/vagy tanácsaikkal, buzdításukkal segítettek minket, s lehetővé tették gyülekezeti életünk zavartalan működését, szolgálatunk folytonosságát! Az egyházfi-teendők elvégzését továbbra is *önszerveződe és eredményesen* végeztük, a 'vállalási listára' feliratkozottak alapján mindenki tudta, hogy mikor mit (takarítás/virág) vállalt.

Sok technikai problémával „tarkított” évünkben külön szeretném kiemelni *Hulin Zsolt gondnok úr* gyors és szak-szerű hibaelhárítási menedzselését.

Jelentem, hogy szaldós elszámolású napalem-rendszerünk (*Dr. Roszik Péter* testvéreink ötlete és adomány) által megtermelt villamos energiával fűtjük kistemplomunkat, ami a fűtés-költségeink mintegy 75%-át fedezi. (Nagy könnyebbség és időben szabadság számomra, hogy interneten keresztül tudom vezérelni a fűtésrendszert!)

Istentiszteleteink

Rendre megtartottunk istentiszteleteinket, két vasárnapi istentiszteletre helyettesítést kértem. Ünnepeink, istentiszteleteink, egyéb alkalmaink látogatottsága idén is hullámzó – elfogadva a tény, hogy a templomlátogatási intenzitás/kezd az mindig is erősen korfüggő –, de összevetve más evangélikus gyülekezetek adataival, de még testvéregyházakéval is, jelenthetem, hogy számottevő csökkenés nem mutatkozott. Ezekon általában mintegy 40-45-en vettünk részt, nagyünnepeken ennek a több mint kétszerese volt a hívek száma. Istennek legyen hála, hogy sokan vannak a fiatalabb korosztályokból is, bár ők ritkábban jutnak el istentiszteleteinkre.

Gyülekezeti munkaágak

Nikodémus Akadémia (Nika, a „kérdések és válaszkeresések bibliaórája”) 42. szemeszterét tartottuk meg szeptembertől – ezekből havonta egyet *Bajon az Integrált Közösségi Szolgáltató házban* –, melyek megszervezésében *Hériczné Félix Szilvia* testvérünk volt most is segítségemre. Ezek látogatottsága hullámzó, de a „mag” (8-10 testvér) érdeklődése töretlen.

Látogatásaim

Akik hívtak, azokhoz többször is eljuttottam, s voltak, akikkel heti rendszeres-

séggel találkoztam. Ezek ebben az esztendőben is a délelőtti órákban – többnyire szerdánként – történtek. Ahogyan korábban is kértem a Testvéreket, most is biztatók: *hívjanak! Szeretettel megyek mindenhova* – előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Hittoktatás – konfirmáció

A *Tatai Református Gimnáziumban* heti 10 (szeptembertől 8) órában tartottam ill. tartok „hit- és erkölcsstan”-t, illetve időnként reggeli áhítatokat is tartok mintegy 400 tanulónak.

Gyülekezetünkben az istentisztelettel párhuzamosan, kisgyermek részére továbbra is rendszeres foglalkozást tartunk, melynek vezetője *Széles Anikó* felügyelőasszony testvérünk, akinek szervező munkája révén a nyári gyülekezeti hittantáborunk, 25 fős részvétellel, eredményesen megtörtént. A foglalkozásokat (bibliaismeret, énektanulás, tanult történetekhez kapcsolódó barkácsolás) *Dr. Nagy Erzsébet* (kántorunk) és *Kurucz Krisztina* (pedagógus) vezették. Most is a kisebbek voltak 'túlsúlyban'.

Jelentem, hogy elmúlt évben *gyermek-konfirmáció* nem volt, jelenleg 5 gyermekkel készülünk konfirmációra.

Működés – adminisztráció

Presbiteri-, számvevőszéki üléseinket ebben az esztendőben is a kötelező számban megtartottuk. Részvettünk kötelező egyházmegyei-, ill. országos gyűléseken is. *Széles Anikó felügyelőnk* adminisztrációs koordinációját (számlák, cégkapu, képviselői eljárások, közegyházi rendszerekbe tagozódás etc.) ezúton is szeretném megköszönni.

Külön köszönöm *Tanczerné Jakus Emőke* presbiter testvérem folyamatos segítségét, ami megnyilvánul a *Lutherrózsa* korrektúrájában, kazuális szolgáltaim anyakönyvezésében, s egyéb praktikus segítségnyújtásában.

Egyéb munkaágak

Mindenekelőtt rendszeresen szolgáló kántorunk (*Dr. Nagy Erzsébet*) munkáját kell megköszönnöm, aki vasárnapról vasárnapra, szebbnél szebb előjátékokkal szolgál hűségesen – jövőre, immár 50(!) éve, mint hivatalosan kinevezett kántor.

Bár ilyen „felelős” nincs gyülekezetünkben, de *Széles Anikó* felügyelő testvérünk nagyon szép és tartalmas(!) egynapos kirándulást szervezett a *Tordasi és Gyúrói evangélikus* gyülekezetekbe és *Martonvásárba*.

Kapcsolattartás és „online”-munka

Testvérgyülekezeti (finnsországi – *Joensuu Pielisensuu*) kapcsolatunkat idén is – alkalmi levelezési szinten – ápoltam. Társadalmi eseményeken (pl. ökumenikus kenyéradás, október 6-ika, adventi gyertyagyújtás stb.) idén is képviseltem evangélikus egyházunkat.

Gyülekezetünk lelkeségét és információáramlását segítő *„Lutherrózsa”* idén is rendszeresen megjelent. Ez volt a 33. évfolyam, 5 alkalommal mindösszesen 68 oldalon, most is többszáz színes fo-

tóval illusztrált érdekes riportokban, cikkeken és beszámolókon keresztül mutatuk be gyülekezetünk 2024-es évét.

Online-munka. Püspöki kérésre az igehirdetéseket minden lelkésznek „il-lene” interneten is elérhetővé tenni... ezt én teszem is. Jómagam az egész folyamatot (felvétel, videó-vágás, online-közzététel) a „kezemben tartom”, így a vasárnapi igehirdetések már istentisztelet után, a koradélután órákban gyülekezetünk honlapjáról is elérhetőek ill. közel 280 emailcímmre is elküldöm.

Jelentem, hogy az „adventi ötpercesek”-sorozatomra idén is közel 5000(!)-en kattintottak rá, többen külföldről is. YouTube követőim száma idén mintegy 50 fővel gyarapodott, így 274 feliratkozó követi virtuális tevékenységemet.

Végezetül: az anyaglak...

Ami nélkül nincs zavartalan gyülekezeti hitélet sehol! **Vezetőségünk nevében is mindenki áldozatkész támogatását ezúton is köszönöm!** Működőképességünket korlátozó anyagi nehézségünk ebben az évben sem volt, ami mutatja a Testvérek kiemelkedő egyházszereplését!

Külön köszönöm *Szélesné Szabó Teodóra*nak, gyülekezeti pénztárosunknak az áldozatos, legidőigényesebb(!) pontosan végzett munkáját, a közegyházi befizetéseink naprakész teljesítését, s köszönöm az őt segítő lányainak (*Anikó, Teodóra*) a támogatásukat.

Zárszó helyett

Köszönöm minden Testvéremnek elvégzett munkában, anyagiakban megmutatókozó egészséves támogatását! Isten áldása kísérje mindenki felajánlását!

Reálisan nézve a politikai-gazdasági helyzetet – továbbra is kihívásokkal teli idők jönnek, de Isten a történelem URa megtartotta Egyházát az elmúlt 2000 évben, jó reménységünk lehet, hogy így tesz az elkövetkezőkben is... ha mégsem, akkor is az Ő kezében vagyunk!

Végül, de nem utolsó sorban, köszönöm Feleségem mindennemű segítségét, amivel a szolgálatomat, mint papfeleség hűségesen segítette és segíti, s remélem, Isten kegyelméből ez sokáig még így is marad!

Tisztelettel kérem 2024. évi lelkeszi jelentésem elfogadását!

Franko Máttyás, ev. lelkész – Tata

Kazuálék – 2024

2 keresztelési szolgálatot történt gyülekezetünkben (1 kisfiú 1 kislány).
2 esketési szolgálat és
5 temetés volt (1 férfi és 4 nő).

Temetések kivételével a kazuális szolgálta-
kat általában többalkalmas beszélgetések előzik meg, mely találkozásokra (*keresztelési előkészítőkre és az ún. „jegyes-oktatásra”*) – hála Istennek(!) – az elmúlt évben is erősödött ez az igény.